

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 141 |

פרשת ואתחנן תשב"ג

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת ואתחנן

ונשב בגיא מול בית פעור (ג, כט), ועתה ישראל שמע אל החוקים (ד, א). רש"י פירש על ונשב בגיא - ונצמדתם לעבודת כוכבים, ואף על פי כן 'ועתה ישראל שמע אל החוקים', והכל מחול לך עכ"ל. וכן בזמן הזה אף על פי שנצמד האדם לרע חס ושלום, אף על פי כן ועתה בזו הרגע שמע אל החוקים - כשאתה תקבל עליך עול מלכות שמים באמת אלהבא הכל מחול לך.

(הרה"ק רבי משה מקוברין זצוק"ל - אמרות משה)

ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך (ד, כט). 'ומצאת' - למה ומצאת, 'כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך' - כי כולם מבקשים כולם רוצים, רק לא בכל לבבך וכו'.

(שס"ה סעיפים לסב"ק מסטאלין)

ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך (ד, כט). שמעתי בשם זקני הקדוש ארי שבחבורה מו"ה אשר זי"ע מקארלין, ובקשתם משם - מאיזה מקום ומאיזה בחינה שהוא עומד, משם יבקש את ה', ועי"ז ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך - תזכה לדורשו בכל לבבך ובכל נפשך. וכן ראיתי בשם איזה צדיק 'תאות ענוים שמעת ה' תכין לבם תקשיב אזנך' (תהלים י"ז), שמעת - לשון אסיפה, כמו 'וישמע שאול את העם', הקב"ה מאסף ומקבץ את תאות ענוים, ועי"ז תכין לבם - באמת, ואחר כך תקשיב אזנך, ודברי פי חכם חן, (דברי שלום - קוידנוב)

וידעת היום וגו' אין עוד (ד, לט). שח לי הרה"ח ר' נח חיים ז"ל מקאברין, אשר הרה"ק איש אלקים רבי אהרן הגדול ז"ל מקארלין היה פעם בעיר אחת, והלך על הבימה בבית המדרש לומר דרשה, ופתח פיו הקדוש ואמר בזה הלשון: וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת (ופירש בלשון אשכנז) 'אין עוד' - מער איז ניט דא צו וויסען [-יותר אין מה לדעת], ע"כ, והלך מהבימה, וכמדומה שאמר לי שגעו כל העם בבכייה בשמעם הדברים יוצאים מפי קדשו.

(שמע שלמה)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

בשבילי נברא העולם

...וסיפר בשם הקרלינר זצ"ל בעת שהיה בלאדמיר ופטרו מלפניו חסידים, אמר להם: מ'קען אנדערש קיין איד ניט זיין סידין אז מ'זאל וויסן אז בשבילי נברא העולם, און עס איז מיין ניטא אנאהר גאט, און ער דארף אים דינען, און ווייטער איז דורך העלצער און ביינער [-איי אפשר להיות יהודי מבלי הידיעה ש"בשבילי נברא העולם", ואין כלום בעולם מלבד הבורא וצריכים לעבדו, והשאר הוא הכול עצים ועצמות]. וזהו בחינה גדולה.

(קובץ דיבורים מהרה"ק בעל היבית אהרן מקארלין זי"ע)

עיטורי קודש

יחיד בעולם

את ה', ואין בעולם שום דבר אחר מלבד הבורא שאותו הוא צריך לעבדו.

כאשר אדם יודע מכך, אזי מלבד זה שהדבר מחייב אותו ביותר לבל יתשל בעבודתו, בנוסף הוא גם בא מזה לידי עבודה תמה, שעבודתו היא בשלימות בלתי לה' לבדו ללא שום פניות, כי איך שייך פניות אם הוא היחיד בעולם וכל שאר הנבראים הם רק כעצים ועצמות.

לחוד הבנת הענין נציג דברים דומים לכך מספר דגל מחנה אפרים (פרשת בשלח), וזה לשונו:

"...והנה כשנשים לב על דברי הגמרא זו, הוא מוסר גדול ודרך ישרה להדרכת האדם, כי כשעולה בדעתו שכל העולם לא נברא אלא בשבילו, נמצא הוא יחיד בעולם, וכל העמדת העולם וקימו תלוי בו, בהטבת מעשיו הוא מקיים את העולם וחי' להיפוך הוא מחריב את העולם. ואינו צריך לעשות עבודתו באיזה פניה שישבחוהו בני אדם או כיוצא בזה, כי הוא העיקר בעולם וכל העולם טפלים אליו ואינו צריך להם, רק כולם צריכים לו, וזה מדריגה גדולה מאוד כשזוכה לזה ואז בודאי הוא עובד לה' לבדו בלי שום בילבול ועירוב מחשבה ופניה אחרת", ע"כ.

לא יבוש מפני המלעיגים

משיבוא אדם להכרה זו שכאילו הוא דר יחידי בעולם, אזי כשיבוא לעבוד את ה' לא יבוש ולא יירא משום אדם ובריה. כמוכא בקוב"ץ שס"ה סעיפים (המיוחס להרה"ק רבי אשר הגדול מסטאלין זי"ע) "חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם ואין שום בריה בעולם זולתי, לפיכך לא יירא מלעבוד ה' משום אדם ולא משום בריה, זולתי מהקב"ה".

תקדמונו ברכות טוב

התודה והברכה, לידידינו היקרים והחשובים, העומדים תדיר לימין 'מרכז לודמיר'

הרה"ח ר' פישל ברנשטיין שליט"א   הרה"ח ר' שמעון פישל שליט"א   הרה"ח ר' משה הירשמן שליט"א

שניצחו על מלאכת בית ה' בהפקת יום ההילולא בעיר לודמיר ברוב פאר והדר ובטוב טעם, לרווחת המוני בני ישראל אשר באו להשתטח על הציון הק'.

תודה מיוחדת

להרה"ח ר' אהרן הרשקופ שליט"א ומשפחתו שיחיו

אשר נדבה לבם למלאכת אפיית החלות ומיני תרגימא לכבוד יום ההילולא

זכות רבינו הק' אשר עודנו עומד בבחיים חיותו, יעמוד להם להיוושע בכל מילי דמיטב לטוב להם כל הימים.

תחת כנפי השכינה

האיש, והנה לפתע נעלם האיש מעיניו. אבל הפחד הנורא לא עזבו, ועזריאל החליט שלא לצאת מהחדר אל החגיגה. החוגגים חיכו עד בוש, ומשראו שעזריאל אינו מגיע שלחו את משרתי השר לקרוא לו. כשנכנסו אל חדרו מצאוהו שוכב במיטה, מתפתל מכאבי בטן חזקים. "אני ממש מתנצל", אמר להם עזריאל בפנים מעוותות מכאב, "איני חש בטוב". אבי הכלה והקהל לא הבינו כי מעמיד עזריאל פני חולה ומתייסר. הם השתכנעו כי הוא חולה, והוחלט לדחות את המסיבה ליום המחרת. שוב בא הלילה, וכמעשהו בראשונה כן מעשהו בשניה. עזריאל פונה לחדר ללבוש את הבגדים המיוחדים לטקס, ושוב מופיע מולו איש צעיר בעל הדרת פנים, פנים מאירות ועיניים יוקדות. "לא! לא אתן לך ללכת. יהודי אתה!" עזריאל הבין כי לא מקרה הוא זה. דבר פלאי מתרחש עימו. "מה אעשה אפוא?" שאל את האישי.

"ברוך מאן עתה, בזה הלילה, ולך לעיר קארלין. שם יאמר לך הרבי מה לעשות". האיש המופלא נעלם מעיניו, אבל הפעם ידע עזריאל כי את דברו לא יפר. ממקום חבוי יצאה נשמתו היהודית והתלקחה כשלהבת. פניו המאירות של האיש הצדיק עמדו מול עיני רוחו, והוא חש בכל מאודו כי לא יאונה לו כל רע. הוא לקח חבל, קשר אותו לחלוק, השתלשל דרכו ויצא אל אויר הלילה הקר והחשוך. לבוש במדי צבא עשה את דרכו לעיר קארלין. במשך ימים מספר צעד. אבק דרכים דבק בבגדיו, וכאשר הגיע לקארלין כבר היה חלוש, כושל, ובגדיו מרוטים ומלוכלכים. מיד עם הגיעו ביקש להכנס לרבי. הגבאים נבהלו מפניו ולא הביחוהו להכנס לחדרו של הרבי, אדמו"ר הזקן היבית אהרן זיע"א. אולם עזריאל נחוש ונחרץ היה. להט היהדות בער בעצמותיו, ומעיניו לא משה דמותו של הצדיק שנגלה אליו. הוא ידע בבירור כי מעמדו הרם בצבא כלה ואיננו, ודבר אחד בלבד עמד לנגד עיניו: רוצה אני לפגוש את הרבינער! רוצה אני להיות יהודי! עזריאל החל להתווכח ולתבוע כי יניחו לו להכנס לרבי, והקולות חדרו אל הקודש פנימה. למשמע הקולות שאל הרבי מה קורה בחוץ. סיפרו לו כי חייל מהצבא רוצה להכנס. "כנס מיד", הורה הרבי. עזריאל נכנס, והתבונן בצורתו הקדושה של אדמו"ר הזקן. לא. אין זה האיש שהתגלה אליו. "יש עוד רבי בקארלין?" שאל החייל. "יש", נענה הרבי, וביקש לקרוא לבנו, האדמו"ר הצעיר. משראהו עזריאל התעלף על אתר. אכן. זהו האיש! לאחר שהתאושש, קרא אליו רבינו: "יהודי אתה! שוב לצור מחבתך?" למן אותו היום, היתה הנקודה היהודית שבקרבו הולכת ועולה, מתעצמת וגואה עד שנעשתה ללבנת אש יוקדת. ר' עזריאל קיבל את הדרכותיו של רבינו והפך לבעל תשובה גמור, אשר במקום עומדו אין צדיקים גמורים עומדים. תפילותיו היו נלהבות, וכל כולו בוער באש אהבה לבורא יתברך. כל כך היה מתלהב, עד שלא יכלו לעמוד בד' אמותיו בעת שהתפלל. וכל זאת מכוחו הגדול של הרה"ק רבי אשר בהרה"ק רבי אהרן זיע"א, אשר ביום ט"ו אב ימלאו 150 שנה להסתלקותו, הוא אשר הוציא יקר מזולל, הציל נשמה טהורה והשיבה תחת כנפי השכינה.

במשעוליה הקדומים של העיירה סטאלין התהלכה דמות מופת רבת הוד ר' עזריאל שמה. לא מאז ומקדם היה ר' עזריאל במעלתו הרמה אשר כהיום הזה, שנים רבות בנכר שהו ובריוחוק גלה, עד שנעשה בעל תשובה גמור ושב אל כור מחצבתו. אולם אף שמץ מעברו לא ניכר עליו. ליבו הבוער לקונו ויצורו קשור היה בעבותות אהבה לרבו רבי אשר מסטאלין זי"ע, המכונה 'האדמו"ר הצעיר', בנו של האדמו"ר הזקן בעל היבית אהרן מקארלין. בהזדמנות אחת נדירה, התיר ר' עזריאל את סגור ליבו וחשף את סיפורו הצפון עמו, שגילה כיצד התגלגל לטטאלין הקדושה וכיצד נצלה נפשו היהודית מדרת שחת. ר' עזריאל נולד להורים יהודים יראים ושלמים, המקפידים על קלה בכחמורה. תינוק יפה עיניים היה, נבון ביותר ומרובה חן. אמנם, על אף אושרם הגואה של זוג ההורים, הקדירה והעיבה עליו גזרת הקנטוניסטים הנוראה שריחפה מעל ראשו של כל נער יהודי. ואכן את אשר יגורו בא, שכן בהיות עזריאל ילד רך בשנים נחטף לצבא הצאר על ידי חיילים רוסיים. עזריאל הקטן זעק במלוא פיו ושלח ידיו אל אבא ואמא. המה זעקו עוד יותר וניסו לשחררו מידיהם הגסות של החוטפים, אולם הם נבלמו על ידם והוטחו באכזריות ארצה אבלים ובוכיים. עולמם חרב עליהם.

עזריאל נלקח לצבא הצאר, שם עבר חינוך מחודש ביד קשה. תחילה היו הגעגועים שורפים בנשמתו. תמונותיהם של אביו ואמו היקרים היו עולים מול עיניו, והן היו מתמלאות בדמעות. אך מפקדי הצבא עשו הכל כדי להמית זכרונות אלו, הם העבירו את עזריאל בפרך, ואף היכוהו עד מוות, כך שבעת אשר נשכב סוף סוף לישון, היה גופו עייף ודואב כל כך, עד שהיה נרדם מיד. המראות מההוי היהודי הלכו והתעמעמו, הלכו ונחשכו, עד שנעלמו לגמרי. עזריאל נעשה חייל חכם וממושע. הוא נבחן גם בחן וביופי ומצא חן בעיני מפקדו. גם בביצועים הצבאיים הצליח מאד, ונחשב לחייל הטוב והמיומן ביותר בפלוגה. עזריאל זכה למאכלים משובחים ותנאים מעולים, הכל כיבדו אותו והיללו אותו, וכך הלכה יהדותו ונשתכחה כליל, כאילו כאן נולד וכאן חי מאז ומעולם.

כעבור שנים מספר עבר עזריאל לפלוגה רמת דרג, וכך נערכה היכרות בינו לבין שר הצבא הכללי. השר חיבב מיד את עזריאל, הקצין החרוץ ונעים ההליכות, ונתן לו כל טוב, כשעזריאל משיב לו כגמולו הטוב, מראה לו אותות חיבה וגם מבלה עימו בשיחות רעות וידידותיות. כך עד שהחליט אותו שר כי איש צבא מוכשר כעזריאל הוא הראוי ביותר להילקח כחתן לבתו. השר הציע את רעינו בפני עזריאל, ועזריאל ששכח לגמרי את צור מחצבתו נענה בחיוב. יום החתונה נקבע וההכנות החלו.

בין אנשי השררה היה נהוג, כי בלילה לפני החתונה מוזמנים כולם לחגיגה גדולה. החתן מופיע, וכל חבריו של אבי הכלה עורכים עימו היכרות. בלילה זה עורכים שולחנות בפאר ובהדר, מביאים מטעמים לרוב ושופכים ודקה כמים לחיי החתן והמחותן הנכבד, הלא הוא שר הצבא. לילה זה אתא ובא. היכל מואר באורות מנצנצים המתין לעזריאל, שבזמן המיועד פנה אל חדרו כדי לבלוש את בגדיו היפים, המתואמים לטקס, אלא ש לפתע רואה הוא מול עיניו איש צעיר, פניו מאירות באור יקרות, ועיניו יוקדות כלבת אש. האיש הורה לו באצבעו ואמר: "לא! לא אתן לך ללכת! יהודי אתה, ואסור לך לעשות זאת!". עזריאל נחרד כולו. הוא הפנה את מבטו אנה ואנה כדי לראות מהיכן הגיע לכאן

החיים בלודמיר

החיים רבים ממשכיכם להדהר ולהשמיע קולם מיום ההילולא הקדוש בעיר לודמיר. משתתפי המסע אינם פוסקים להלל את אותם ימים נעלים על אדמת הקודש בלודמיר - ההתעלות הרוחנית, התפילות חמות על ציון רבינו, סעודות ההילולא, והשהייה הנעמה רבת השלוה באגפים השונים של בנין הכנסת אורחים לודמיר, שלא מנעו ולא חסכו במאום לרווחת העולים, בעין יפה וברוח נדיבה. יומא דהילולא אדמו"ר הצעיר ביום רביעי הבעלי"ט ט"ו במנחם אב יחול יומא דהילולא של רבינו אשר

מיקום בית החיים בעיר דרוהוביטש. המתנה בארבעת אגודות 'אוהל צדיקים'.

ילדי רבינו שלמה

חידת השבוע

חידה: כיצד נעשה ר' עזריאל לחסיד וצדיק? הפתרון לחידה מופיע בעלון זה. כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122, להכנס לשלוחות הילדים - שלוחה מספר 0, ולפעל לפי ההוראות. בין הפותרים נכונה תגורל זכות רכישת ספרים. את התשובה יש לשלח עד ליום ראשון פרשת עקב הזוכה לפרשת מטות-מסעי: שלומי ניהוז, ירושלים.

אוצרות ומשגים

ופסק נחרצות: לא! אינני חותם! המלה רבה פרצה באולם הגדול. מפה לאן עברה השמועה על סרובו של הפריץ הזקן, וקולות ופוח החלו נשמעים מכל עבר. וזאת שכן חק מוזר היה להם לפריצים כי אפלו אם אָחַד הנוכחים מתנגד להצעה כלשהיא, אי אפשר לקיימה ולהוציא לפועל. מיד פרצה קטטה רבתי. חלקם טוענים בשָׂפָף צָפָף כי מכריחים להוציא לפועל את הגזירה, אולם האחרים טוענים בתוקף: לא ולא! איך נעו פנינו נגד הפריץ הישישי?

הפריץ שָׂבֵטל אֶת הַגְּזֵרָה (ח) תקציר: הרבי ר' לוי יצחק מברדיטשוב מגלה למשמשו כיצד יחד עם רבי שלמה מקארלין בטלו את רע גזרת הפריצים שזממו לגרש את יהודי העירות. הפריץ הזקן, שלא היה אלא אליהו הנביא, התישב על מקומו ועיני כל הפריצים הפגנו לעברו. השטר ובו דבר הגזירה כבר היה חתום על ידי כל המשתתפים. כעת חסרה רק חתימת הפריץ הזקן שהיה עתה הופיע. הפריץ הזקן קבל לידיו את השטר, עין בו בארשת רצינית ביותר, ולבסוף משך בכתפיו